

SCIENTIFIC AMERICAN

Sierpień 2023 nr 8 (384)

Cena 16 zł 99 gr (w tym 8% VAT)

Podmorska
słodka woda

Śmiertelnie
groźny upał

Cenne okruchy
planetoidy

INWAZJA

PAPUG

Jak te piękne
i mądre ptaki
opanowują
miasta

Inteligentne formy życia, łączcie się!

portal popularnonaukowy

PROJEKTPULSAR.PL

EKOLOGIA

32 Inwazja papug

Te społeczne, inteligentne ptaki radzą sobie coraz lepiej w miastach na całym świecie.

Ryan F. Mandelbaum

PLANETOLOGIA

42 Dostawa planetoidy

Na Ziemię powróci wkrótce statek kosmiczny z maleńkimi fragmentami kosmicznej skały.

Czy próbki te zmienią naszą wiedzę o historii Układu Słonecznego?

Clara Moskowitz

ZASOBY NATURALNE

48 Słodka woda pod morza

Naukowcy odkrywają kolejne olbrzymie rezerwuary wody pitnej ukryte pod szelfem kontynentalnym. W przyszłości mogą one ocalić regiony zagrożone suszą.

Rob L. Evans

ZMIANY KLIMATU

54 Nie tylko dyskomfort

Ekstremalne upały zabijają w USA więcej osób niż łącznie huragany, tornada i powodzie. Jednak ludzie nie chcą przyjąć do wiadomości, że takie gorąco jest dla nich groźne.

Terri Adams-Fuller

LINGWISTYKA

60 Szepty z otchłani czasu

Zagrożona wymarciem rodzina języków świadczy, że naszym przodkom ich własne ciała mogły służyć jako model do opisu otaczającego ich świata.

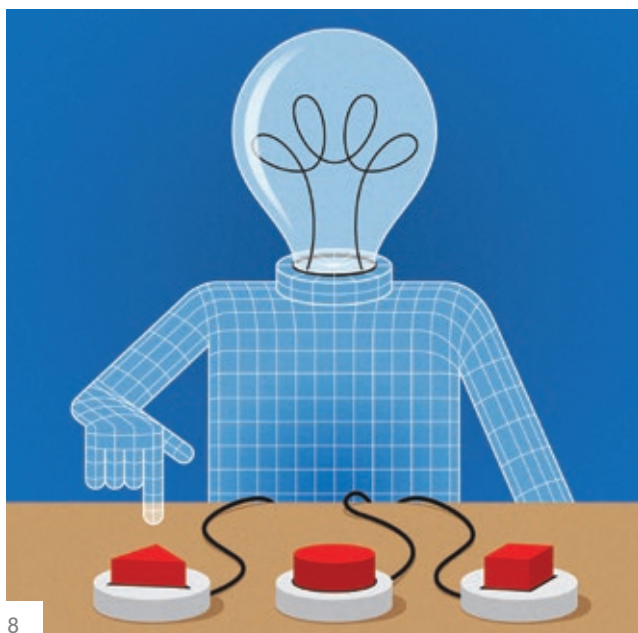
Anvita Abbi

ETOLOGIA

68 Życie wewnętrzne owadów

Niektóre owady, w tym pszczoły, są kognitywistycznie znacznie bardziej skomplikowane, niż dotąd sądzono – odkrycie to ma dalekosiężne skutki natury etycznej.

Lars Chittka

8

Thomas Fuchs

10

Samantha Cristoforetti/ESA/NASA

24

Wenjia Tang

6 Wokół nauki

Więcej miejsca do zabawy
Redakcja „Scientific American”

8 Forum

Inteligencja sztucznej inteligencji
Eka Roivainen

10 Skaner

Skąd dotarła woda • Owadzia dieta wczesnych ssaków • Gojenie prądem • Węchowe rozpoznanie
• Przyjemne zawroty głowy • Podziemne pożary •
Wiemy mniej, niż nam się wydaje

23 Obserwacje

Wściekłość
Naomi Oreskes

24 Siła myśli

Nieuchwytnie zaburzenie mózgu
Z Paige L'Erario

26 Wszechświat

Nasze Słońce powstało daleko stąd
Phil Plait

28 Q&A

Likwidacja Hive – grupy przestępczej ransomware
Sophie Bushwick

30 Metrum

Konfluencja
Marianne Karplus

31 Zdrowie

Rak a nasz zegar biologiczny
Lydia Denworth

76 Umysł giętki

Starcie czwórek
Marek Penszko

78 Warto wiedzieć

79 Faktograf

Sprawiedliwy podział emisji
Andrea Thompson i Amanda Montañez

OKŁADKA

Papugi na dobre zdomowały się w miastach na całym świecie – przynajmniej 60 gatunków znacznie przekroczyło pierwotne zasięgi występowania. Jak te inteligentne, społeczne ptaki adaptują się do życia wśród ludzi?

Zdjęcie Leila Jeffreys

Opracowanie polskiej wersji okładki Janusz Fajto i Jolanta Kotas

PRENUMERATA

ROCZNA PRENUMERATA
MIESIĘCZNIKA „ŚWIAT NAUKI”

17%
taniej

169 zł

2 numery w prezencie!

PÓŁROCZNA PRENUMERATA
MIESIĘCZNIKA „ŚWIAT NAUKI”

12%
taniej

89 zł

ZYSKUJESZ

darmowa dostawa
pod wskazany adres

nawet 17% taniej
od ceny egzemplarzowej
+ gwarancja stałej ceny

ZAMÓW JUŻ DZIŚ

pod adresem sklep.polityka.pl/sn

wpłacając odpowiednią kwotę
na rachunek

18 1750 0009 0000 0000 1004 2763

(w tytule przelewu podaj numer, od którego
jest zamawiana prenumerata, np. SN 12/2023,
oraz dane adresowe do wysyłki)

MASZ PYTANIA?

zadzwoń:
+48 22 336 75 60
(pon.-pt. w godz. 8:00-18:00)

napisz:
prenumerata@swiatnauki.pl

SWIATNAUKI SCIENTIFIC
AMERICAN

jest dostępny również w prenumeracie cyfrowej.
Szczegóły na stronie:

projektpulsar.pl/pelnowydanie/stronasprzedazowa